

ที่ ยธ ๑๑๒๑.๐๓/๑๙๑๑๓

สำนักงาน ป.ป.ส.

๕ ถนนดินแดง เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๕๖๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูผู้เสียหายเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBTx) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๑.๓/๑๒๑๘๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) โครงการบำบัดฟื้นฟูผู้เสียหายเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBTx) จำนวน ๓ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการปกครอง ได้รายงานจำนวนเป้าหมายบุคคลที่จะดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูผู้เสียหายเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง (CBTx) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณดำเนินงานให้แก่ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่เกิดความต่อเนื่อง เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งกำหนดให้ทุกพื้นที่สำรวจผู้ติดยาเสพติดและขึ้นทะเบียนเพื่อนำไปสู่การบำบัดรักษา ยาเสพติดอย่างเป็นระบบ ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกใหม่ ซึ่งแพร่กระจายอย่างรวดเร็วในหลายพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) พิจารณาแล้วเห็นควรให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) ๗๖ จังหวัด และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ (ศป.ปส.อ.) ๘๗๘ อำเภอ ซึ่งกรมการปกครอง เป็นหน่วยเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน ดำเนินงานด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้เสียหายเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment and Care : CBTx) ในพื้นที่เป้าหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจาก สำนักงาน ป.ป.ส. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายการค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนกระบวนการบำบัดและติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เสพผู้ติดยาเสพติดและพัฒนา มาตรฐานบำบัดฟื้นฟู สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้เสียหายเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในอัตรารายละเอียด ๒,๐๐๐ บาท รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย ไชยมงคล)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สำนักยุทธศาสตร์

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๙๐๑ - ๑๙ ต่อ ๑๓๐๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๕ ๙๐๓๙

(ร่าง) โครงการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดเชื้อยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน
(Community Based Treatment : CBTx)

๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.).....
(คัดเลือกจากพื้นที่เป้าหมายของโครงการ (CBTx) ปี ๒๕๖๔ เป็นอันดับแรก)

๒. หลักการและเหตุผล

ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาผู้เสพและผู้ติดยาเสพติด โดยมีการใช้กระบวนการชุมชนเป็นฐาน ในการค้นหา ชักชวน และร่วมดูแลช่วยเหลือผู้ติดเชื้อยาเสพติด ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่/บริบทของพื้นที่ที่เหมาะสม ประกอบกับสถานการณ์ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในทุกกระบวน ทำให้การบำบัดฟื้นฟูบางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ จำเป็นจะต้องปรับรูปแบบการบำบัดฟื้นฟูให้เหมาะสม สอดรับกับสถานการณ์ โดยการนำรูปแบบการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดเชื้อยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx) มาดำเนินการไปพร้อมกับการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดเชื้อยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx) เป็นการดูแลผู้ติดเชื้อยาเสพติดให้เกิดการบำบัดฟื้นฟูใกล้บ้าน หรือภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการ ตั้งแต่การค้นหา คัดกรอง บำบัดฟื้นฟู การลดอันตรายจากยาเสพติด และการติดตามดูแลช่วยเหลือทางสังคม ซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายสำคัญที่หน่วยงานทุกภาคส่วนและชุมชนจะเข้ามาดำเนินการร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดเชื้อยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx) จังหวัด.....เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำโครงการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดเชื้อยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx) เพื่อให้ผู้เสพยาเสพติดได้รับการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ตลอดจนได้รับการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม จนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สามารถลด ละ เลิกยาเสพติดได้ และส่งคืนคนดีกลับสู่สังคมต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดของผู้ป่วยยาเสพติด
  - ๒) ฟื้นฟูดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ให้สามารถลด ละ เลิกยาเสพติด
  - ๓) ให้ความช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในเชิงสุขภาพและสังคม
  - ๔) นำครอบครัวชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยยาเสพติด
- (*** สามารถปรับ/ตัด/เพิ่ม ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่)

๔. พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.).....ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ โดยคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายจากตำบลมั่นคง ปลอดภัย จำนวน ๕,๕๔๒ หมู่บ้าน/ชุมชน (๑ หมู่บ้าน/๑ ตำบล) และพื้นที่ที่มีการ Re X - Ray โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ..... คน

๕. แนวทางการดำเนินงาน

แนวคิด CBTx เป็นการดูแลผู้ติดเชื้อยาเสพติดให้ได้รับการบำบัดฟื้นฟูใกล้บ้าน หรือภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งการฟื้นฟูทางการแพทย์และทางสังคม โดยใช้ศักยภาพและความร่วมมือของคนในชุมชนและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ตามบริบทและวิถีของชุมชนนั้น ๆ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) จัดตั้งทีมงานหรือชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อจัดทำแผนแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงให้คำปรึกษา/คำแนะนำ พร้อมชักชวนให้ผู้เสียหายเสพติดเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูฯ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.) หรือสถานพยาบาลใกล้บ้าน หรือการดูแลในชุมชน

๒) ทีมงานหรือชุดปฏิบัติการประจำตำบล ร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข/สถานพยาบาล ให้การดูแลฟื้นฟูภายในชุมชนตามแนวทางที่สาธารณสุขกำหนด เช่น การจัดทำกิจกรรมกลุ่ม การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และการดูแลตนเอง การเสริมสร้างกระบวนการในการปรับพฤติกรรมและพฤติกรรมฯ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของพื้นที่ รวมถึงการส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลที่เหมาะสม

๓) ทีมงานหรือชุดปฏิบัติการประจำตำบล กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้ความช่วยเหลือเชิงสังคม เช่น การจัดหาสถานที่ในการฝึกอาชีพ การสนับสนุนทุนประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ เป็นต้น

๔) รายงานผลการดำเนินงานในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA) ของสำนักงาน ป.ป.ส. และระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ของกระทรวงสาธารณสุข (ในกรณีที่ส่งต่อบำบัดในสถานพยาบาลหรือศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม) รวมถึงความคืบหน้า ปัญหาอุปสรรค การดำเนินงานในที่ประชุม ศอ.ปส.จ./ศป.ปส.อ. เป็นประจำทุกเดือน ๆ ละ ๑ ครั้ง

(*** แนวทางการดำเนินงานสามารถปรับ/ลด/เพิ่ม ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่)

๖. รูปแบบและกระบวนการกิจกรรม

ดำเนินการจัดกิจกรรมการบำบัดฟื้นฟูผู้ใช้ยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx) โดยมีเนื้อหาประกอบไปด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) สัมภาษณ์เบื้องต้นผู้เข้ารับการรักษาฟื้นฟู
- ๒) ชักประวัติ ตรวจสุขภาพเบื้องต้น
- ๓) กิจกรรมพัฒนาสัมพันธ์
- ๔) สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด
- ๕) แลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน
- ๖) ปรับทัศนคติ
- ๗) ติดตามผลการบำบัดรักษา
- ๘) ให้คำปรึกษา แนวทางการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และการประกอบอาชีพ

(*** รูปแบบและกระบวนการสามารถปรับ/ลด/เพิ่ม ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่)

๗. กรอบวงเงินงบประมาณในการจัดสรร

ตามกรอบการใช้จ่าย กำหนดไว้ รายหัว ๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท (***) รายละเอียดตามภาคผนวก) ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้ป่วยในพื้นที่จากการค้นหา/ชักชวนเพื่อเข้ารับการรักษาบำบัด ดังนี้

๗.๑ การดูแลฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดภายในหมู่บ้าน/ชุมชน แบบไปกลับ ผู้เข้าร่วม ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข/ผู้นำชุมชน/ผู้ป่วยยาเสพติด และครอบครัวของผู้ป่วย (๑ : ๑)

๑) ค่าอาหารกลางวัน ในการจัดทำกิจกรรมกลุ่ม
- มีมูลค่า ๖๐ บาท * ... คน * จำนวนครั้ง (จำนวนครั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เช่น เดือนละ ๑ ครั้ง หรือเดือนละ ๒ ครั้งก็ได้)

๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ในการจัดทำกิจกรรมกลุ่ม
- มีมูลค่า ๒๕ บาท * ... คน * จำนวนครั้ง ไม่เกิน ๒ มื้อ/วัน (จำนวนครั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่)

๓) ค่าบริหารจัดการ เช่น วัสดุ/อุปกรณ์ต่างๆ

๗.๒ การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้แก่ครอบครัวหรือชุมชนในการดูแลผู้ป่วยยาเสพติด

๑) ค่าอาหารกลางวัน ในการจัดทำกิจกรรมกลุ่ม

- มีโต๊ะ ๖๐ บาท * ... คน * .....ครั้ง

๒) ค่าอาหารว่าง ในการจัดทำกิจกรรมกลุ่ม

- มีโต๊ะ ๒๕ บาท * ... คน * .....ครั้ง

๓) ค่าบริหารจัดการ เช่น วัสดุ/อุปกรณ์ต่าง ๆ

หมายเหตุ : การจัดทำกิจกรรมดูแลฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดในแต่ละพื้นที่ ได้กำหนดให้เป็นในลักษณะการประชุมกลุ่มย่อย ซึ่งเป็นไปตามระเบียบของการประชุม โดยอ้างอิงจากหลักการเบิกจ่ายงบประมาณจาก

๑) หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๙.๖/ว๑๐๒ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๘ เรื่อง การเบิกเงินค่าใช้จ่ายในการประชุมราชการ

๒) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว๒๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เรื่อง มาตรการบรรเทาผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๓) พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ ผู้ใช้ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัด.....ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับคนในชุมชนได้โดยไม่ทำให้เดือดร้อน

๘.๒ ผู้ใช้ยาเสพติดมีพฤติกรรมที่เหมาะสมสามารถลด ละ เลิกยาเสพติดได้ และไม่กลับไปมีพฤติกรรมเสพยาเสพติดซ้ำ

๘.๓ สามารถช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติดที่ยังไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลที่ยังคงอาศัยอยู่ในชุมชนได้มีโอกาสรับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถนะด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งในระดับครอบครัว และชุมชนเอง

.....

ภาคผนวก

กรอบการใช้จ่าย

รายการ	จำนวน (บาท)	จำนวนครั้ง	เป็นเงิน
๑. ผู้ป่วย			
- ค่าอาหาร	๖๐	๖	๓๖๐
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๒๕	๖	๑๕๐
๒. ผู้ปกครอง/ญาติ			
- ค่าอาหาร	๖๐	๖	๓๖๐
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๒๕	๖	๑๕๐
๓. เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่บำบัด			
- ค่าอาหาร	๖๐	๖	๓๖๐
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๒๕	๖	๑๕๐
๔. ค่าวัสดุ ใช้สอย			๔๗๐
รวม			๒,๐๐๐

หมายเหตุ : รายการและจำนวนครั้ง สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม โดยให้เป็นไปตามอัตรา
การเบิกจ่ายที่กำหนด